فوتبال و فراتر از فوتبال

گل‌گهر علیه پرسپولیس

در روزهایی که بحث تعیین سومین سهمیه فوتبال ایران در رقابت‌های آسیایی به یکی از جنجالی‌ترین موضوعات فوتبال کشور تبدیل شده، باشگاه گل‌گهر سیرجان برخلاف دو رقیب دیگر خود یعنی پرسپولیس و چادرملو، ترجیح داده بود سکوت اختیار کند و بدون ورود به فضای رسانه‌ای، خود را برای حضور احتمالی در رقابت‌های سطح دوم لیگ قهرمانان آسیا آماده نگه دارد. این در حالی است که گل‌گهری‌ها نه‌تنها فصل را بالاتر از پرسپولیس و چادرملو به پایان رسانده‌اند، بلکه در پرونده جنجالی شکایت از بازیکن پاراگوئه‌ای چادرملو نیز رأی اولیه را به سود خود گرفته‌اند. طی روزهای گذشته مدیران چادرملو و پرسپولیس بارها درباره فرمول تعیین سهمیه آسیایی اظهارنظر کرده‌اند و خواهان بررسی معیارهای مختلف برای انتخاب نماینده ایران شده‌اند. اما اعلام خروجی جلسه کارگروه ویژه فدراسیون فوتبال توسط حجت کریمی، عضو هیئت‌رئیسه فدراسیون، شرایط را تغییر داد. کریمی رسما اعلام کرد در صورتی که رأی کمیته استیناف به سود گل‌گهر صادر نشود، تکلیف سومین سهمیه فوتبال ایران از طریق یک تورنمنت سه‌جانبه میان میان گل‌گهر، پرسپولیس و چادرملو مشخص خواهد شد؛ موضوعی که واکنش تند مدیران باشگاه سیرجانی را به دنبال داشت. محمد اسفندیارپور، مدیرعامل گل‌گهر و عضو هیئت‌رئیسه فدراسیون فوتبال، در گفت‌وگو با ورزش سه با انتقاد از طرح‌های مطرح‌شده معتقد است قبل از هر بحثی باید تکلیف جام حذفی روشن شود؛ رقابتی که هنوز به پایان نرسیده و از نگاه او تنها مسیر منطقی و عادلانه برای انتخاب نماینده فوتبال ایران به شمار می‌رود.

پیاتزا امیدها را زنده کرد

فقط سه روز تا آغاز رقابت‌های لیگ ملت‌های والیبال مردان باقی مانده و هواداران این رشته در ایران با شور و هیجان فراوان در انتظار شروع این تورنمنت هستند. تیم ملی والیبال ایران که برای دومین سال متوالی تحت هدایت روبرتو پیاتزا در لیگ ملت‌ها شرکت می‌کند، امیدوار است با تکیه بر روند رو به رشد خود، عملکردی درخشان را در این رقابت‌ها به نمایش بگذارد. ملی‌پوشان ایران بامداد دیروز در تنها دیدار دوستانه خود پیش از آغاز لیگ ملت‌ها به مصاف برزیل رفتند. این مسابقه که آخرین محک جدی شاگردان پیاتزا پیش از ورود به رقابت‌های رسمی محسوب می‌شد، فرصتی ارزشمند برای ارزیابی شرایط فنی و آمادگی بازیکنان در برابر یکی از قدرتمندترین تیم‌های جهان بود. تیم ملی ایران در این مسابقه شروعی فوق‌العاده داشت و موفق شد دو ست ابتدایی را از آن خود کند. نمایش هماهنگ بازیکنان ایران در حمله و دفاع، برزیل را با مشکلات زیادی مواجه کرد. با این حال، تجربه و کیفیت بالای برزیل در ادامه مسابقه نمایان شد. شاگردان برناردو رزنده موفق شدند در سه ست بعدی جریان بازی را به سود خود تغییر دهند و در نهایت با نتیجه ۳ بر ۲ به پیروزی برسند. نکته قابل توجه این مسابقه، نزدیکی نتایج ست‌ها بود؛ جایی که ست نخست با نتیجه نفس‌گیر ۳۶ بر ۳۴ به سود ایران پایان یافت و ست پنجم نیز با نتیجه ۲۸ بر ۲۶ به سود برزیل خاتمه پیدا کرد.

امباپه درگیر سایت شرط‌بندی

روزنامه اکیپ امروز فاش کرد یک چالش جدید بین فدراسیون فوتبال فرانسه و بازیکنان این کشور بر سر استفاده از تصویر آنها در تبلیغات یک شرکت شرط‌بندی در راه است. ماجرا از این قرار است که سه‌شنبه انتشار تبلیغی از یک شرکت سایت شرط‌بندی آنلاین که پنج بازیکن تیم ملی فرانسه در آن حضور داشتند جنجال‌ساز شد: شرکی در مرکز تصویر، در کنار امباپه، اولیسه، دمبله و دوئه. به گفته این روزنامه فرانسوی، بازیکنان از هدف این جلسه عکاسی اطلاعی نداشتند و ظاهرا شرکی و خود امباپه بیشترین نارضایتی را ابراز کرده‌اند. به همین دلیل و با توجه به اینکه آنها اکنون همه تمرکزشان را بر جام جهانی گذاشته‌اند، احتمالا پس از جام جهانی، هر دو طرف باید به دنبال راه حلی باشند. البته این درگیری ریشه در گذشته دارد که خود کیلیان امباپه آغازگرش بوده است. امباپه پیش‌تر در گفت‌وگویی اعلام کرده بود موافق حضور بازیکنان در سایت‌های شرط‌بندی نیست و کسی حق ندارد آنها را نسبت به حضور در این تیزرها مجبور کند: «بسیاری از ما از محله‌هایی می‌آییم که این مسائل باعث نابودی افراد زیادی شده است. من شخصا افرادی را می‌شناسم که از این موضوع رنج برده‌اند».

نگاهی به اقتصاد جام جهانی ۲۰۲۶ که فوتبال را به بزرگ‌ترین صنعت دنیا تبدیل کرده است

فوتبال یا کارخانه چاپ پول؟

سپهر خرمی، خبرنگار ورزشی: سه روز مانده به آغاز جام جهانی ۲۰۲۶، نگاه بسیاری از هواداران فوتبال به مستطیل سبز، ستاره‌ها و شانس قهرمانی تیم‌های مدعی دوخته شده است. اما پشت صحنه این تورنمنت، روایتی دیگر جریان دارد؛ روایتی که کمتر به گل‌ها و تاکتیک‌ها مربوط می‌شود و بیشتر به میلیاردها دلار پول، قراردادهای تجاری، حق پخش تلویزیونی، اسپانسرها، هتل‌ها، خطوط هوایی و اقتصاد شهرهای میزبان ارتباط دارد. جام جهانی دیگر صرفا یک رقابت فوتبالی نیست؛ جام جهانی به یک صنعت جهانی تبدیل شده است که گردش مالی آن از تولید ناخالص داخلی برخی کشورهای کوچک بیشتر است. جام جهانی ۲۰۲۶ که به میزبانی آمریکا، کانادا و مکزیک برگزار می‌شود، بزرگ‌ترین جام جهانی تاریخ از نظر تعداد تیم‌ها، مسابقات و درآمدهای اقتصادی خواهد بود. تعداد تیم‌ها از ۳۲ به ۴۸ تیم افزایش یافته و شمار مسابقات از ۶۴ به ۱۰۴ بازی رسیده است. همین افزایش تعداد مسابقات باعث شده فیفا با چشم‌اندازی مالی روبه‌رو شود که تا چند سال پیش حتی تصور آن نیز دشوار بود. بر اساس اسناد رسمی فیفا، این نهاد برای چرخه مالی ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۶ درآمدی در حدود ۱۳ میلیارد دلار پیش‌بینی کرده است؛ رقمی که نسبت به چرخه قبلی جام جهانی رشد چشمگیری را نشان می‌دهد و جام جهانی ۲۰۲۶ را به سودآورترین رویداد تاریخ فوتبال تبدیل می‌کند.

فیفا؛ برنده‌ای که پیش از سوت آغاز سود کرده است

شاید مهم‌ترین برنده جام جهانی ۲۰۲۶ نه تیم قهرمان، بلکه خود فیفا باشد. بر اساس بودجه رسمی منتشرشده از سوی فیفا، درآمد این سازمان در چرخه منتهی به جام جهانی ۲۰۲۶ به حدود ۱۳ میلیارد دلار خواهد رسید. این رقم در مقایسه با چرخه مالی قبلی رشدی حدود ۷۰درصدی را نشان می‌دهد. از این میزان، نزدیک به ۸.۹ میلیارد دلار فقط در سال برگزاری جام جهانی فعلی حاصل خواهد شد. چنین درآمدی برای یک سازمان ورزشی بی‌سابقه محسوب می‌شود. در واقع فیفا بدون آنکه هزینه ساخت ورزشگاه‌ها، توسعه فرودگاه‌ها یا زیرساخت‌های شهری را پرداخت کند، بخش عمده درآمدهای مستقیم مسابقات را در اختیار می‌گیرد. حق پخش تلویزیونی همچنان ستون اصلی درآمد فیفا محسوب می‌شود. برآوردها نشان می‌دهد حدود ۳.۹ میلیارد دلار از درآمد این چرخه از فروش حق پخش مسابقات به شبکه‌های تلویزیونی و پلتفرم‌های رسانه‌ای سراسر جهان به دست خواهد آمد. این یعنی تقریبا یک‌سوم کل درآمد فیفا از نمایش مسابقات برای میلیاردها بیننده تلویزیونی تأمین می‌شود. در کنار آن، فروش بلیت، بسته‌های میهمان‌نوازی ویژه، قراردادهای بازاریابی و درآمدهای تجاری نیز سهم بزرگی در این گردش مالی دارند. به بیان دیگر، هر گل، هر صحنه جنجالی و هر لحظه حساس مسابقات به کالایی اقتصادی تبدیل شده که برای آن میلیاردها دلار پرداخت می‌شود.

جنگ برندها برای دیده‌شدن در بزرگ‌ترین ویترین جهان

جام جهانی فقط زمین مسابقه تیم‌های ملی نیست؛ میدان رقابت غول‌های اقتصادی جهان نیز هست. برندهایی که می‌دانند در طول برگزاری مسابقات، میلیاردها نفر در سراسر جهان مسابقات را دنبال خواهند کرد. شرکت‌هایی مانند ویزا، کوکاکولا، آدیداس، هیوندای، کیاموتورز، هیسنس و چندین برند بین‌المللی دیگر سال‌هاست برای حفظ جایگاه خود در میان اسپانسرهای فیفا رقابت می‌کنند. برآوردها نشان می‌دهد درآمد حاصل از قراردادهای بازاریابی و اسپانسری در چرخه جام جهانی ۲۰۲۶ به بیش از ۲.۷ میلیارد دلار خواهد رسید. اهمیت این اعداد زمانی مشخص می‌شود که بدانیم بسیاری از این شرکت‌ها فقط برای چند ثانیه حضور لوگوی خود در کنار زمین مسابقه یا نمایش تبلیغات در جریان بازی‌ها میلیون‌ها دلار پرداخت می‌کنند. برای برندها، جام جهانی فرصتی استثنایی برای دسترسی هم‌زمان به بازارهای اروپا، آسیا، آفریقا و قاره آمریکا فراهم می‌کند؛ فرصتی که در هیچ رویداد رسانه‌ای دیگری به این گستردگی وجود ندارد. به همین دلیل برخی کارشناسان اقتصاد ورزش معتقدند جام جهانی بیش از آنکه یک رقابت ورزشی باشد، به بزرگ‌ترین نمایشگاه تبلیغاتی جهان شباهت پیدا کرده است.

بلیت‌هایی که قیمتشان از حقوق چند ماه فراتر می‌رود

یکی دیگر از منابع درآمدی بزرگ جام جهانی، فروش بلیت است. افزایش تعداد مسابقات از ۶۴ به ۱۰۴ بازی موجب شده ظرفیت درآمدزایی از فروش بلیت نیز جهش قابل توجهی داشته باشد. برخی گزارش‌های رسانه‌های اقتصادی آمریکا نشان می‌دهد قیمت بلیت دیدار فینال در بازار ثانویه و بسته‌های ویژه میهمان‌نوازی به بیش از ۱۰ هزار دلار نیز رسیده است. در بسیاری از مسابقات حساس، فیفا از مدل قیمت‌گذاری پویا استفاده می‌کند؛ روشی که در آن با افزایش تقاضا، قیمت بلیت نیز بالا می‌رود. در نتیجه تماشای جام جهانی برای بسیاری از هواداران به تجربه‌ای بسیار گران‌قیمت تبدیل شده است. یک هوادار خارجی برای حضور در چند مسابقه، اقامت در هتل، حمل‌ونقل و خرید بلیت ممکن است ناچار به پرداخت چندین هزار دلار شود. همین موضوع باعث شده برخی منتقدان از «لوکس‌شدن فوتبال» سخن بگویند؛ پدیده‌ای که فاصله میان فوتبال و طبقات متوسط را افزایش داده است.

هتل‌ها و صنعت گردشگری؛ جشن میلیاردی در آمریکای شمالی

اگر فیفا بزرگ‌ترین برنده مستقیم جام جهانی باشد، صنعت گردشگری احتمالا بزرگ‌ترین برنده غیرمستقیم این رویداد خواهد بود. میلیون‌ها نفر از کشورهای مختلف برای تماشای مسابقات راهی آمریکا، کانادا و مکزیک خواهند شد. برگزاری مسابقات در ۱۶ شهر مختلف به این معناست که حجم عظیمی از تقاضا برای اقامت، رستوران‌ها، مراکز خرید و خدمات شهری ایجاد خواهد شد. هتل‌ها در شهرهای میزبان از ماه‌ها قبل شاهد افزایش رزرو اتاق‌ها بوده‌اند و بسیاری از فعالان صنعت گردشگری این رویداد را یکی از پرسودترین فرصت‌های اقتصادی دهه اخیر می‌دانند. بررسی‌های مؤسسه «راستیک پث‌ویز» نشان می‌دهد کانزاس‌سیتی گران‌ترین شهر میزبان برای اقامتگاه‌های اینترنتی در طول مسابقات جام جهانی فوتبال ۲۰۲۶ است؛ به طوری که میانگین نرخ هر شب اقامت در این شهر به ۵۳۹.۹۵ دلار می‌رسد. ونکوور با میانگین ۴۶۱.۵۲ دلار در رده دوم این جدول قرار دارد و پس از آن شهرهای بوستون با ۲۹۲.۹۹ دلار، دالاس با ۲۵۱.۱۹ دلار و سیاتل با ۲۴۷.۹۶ دلار در رتبه‌های بعدی ایستاده‌اند. این رتبه‌بندی براساس پایش دقیق اقامتگاه‌های اینترنتی در تمام ۱۶ شهر میزبان جام جهانی تنظیم شده است. هزینه اقامت در مکزیک اما به‌مراتب مقرون‌به‌صرفه‌تر است. براساس این تحقیق، گوادالاخارا با میانگین هزینه ۸۹.۰۶ دلار برای هر شب، ارزان‌ترین شهر میزبان این تورنمنت به شمار می‌رود. مکزیکوسیتی با ۱۳۱.۶۶ دلار در رتبه دوم مقرون‌به‌صرفه‌ترین‌ها قرار گرفته و مونترری نیز با ۱۳۴.۸۰ دلار رتبه سوم را به خود اختصاص داده است. شهرهای تورنتو با ۱۵۴.۵۱ دلار و لس‌آنجلس با ۱۵۵.۸۱ دلار نیز در رده‌های چهارم و پنجم این لیست جای دارند. گزارش این مؤسسه تأیید می‌کند هر سه شهر میزبان در مکزیک، سه رتبه پایانی و ارزان‌ترین بخش این رتبه‌بندی را تشکیل می‌دهند.

ایرلاین‌ها؛ برندگان پنهان جام جهانی

جام جهانی ۲۰۲۶ از یک ویژگی منحصربه‌فرد برخوردار است: فاصله جغرافیایی میان شهرهای میزبان بسیار زیاد است و بسیاری از هواداران برای دنبال‌کردن تیم‌های مورد علاقه خود ناچار به استفاده از پروازهای داخلی خواهند بود. برای مثال فاصله میان برخی شهرهای میزبان در آمریکا به چند هزار کیلومتر می‌رسد. به همین دلیل شرکت‌های هواپیمایی، فرودگاه‌ها و شرکت‌های اجاره خودرو از هم‌اکنون خود را برای افزایش چشمگیر تقاضا آماده کرده‌اند. کارشناسان حمل‌ونقل معتقدند برخلاف بسیاری از جام‌های جهانی گذشته که امکان جابه‌جایی زمینی میان شهرهای میزبان وجود داشت، در جام جهانی ۲۰۲۶ صنعت هوانوردی نقشی کلیدی ایفا خواهد کرد. همین موضوع می‌تواند درآمد خطوط هوایی آمریکای شمالی را به شکل قابل توجهی افزایش دهد.

آیا شهرهای میزبان واقعا سود می‌کنند؟

در میان تمام اعداد و ارقام نجومی، یک پرسش مهم همچنان باقی است: آیا شهرهای میزبان نیز به اندازه فیفا سود می‌کنند؟ پاسخ این سؤال چندان ساده نیست. بسیاری از مطالعات اقتصادی درباره رویدادهای بزرگ ورزشی نشان داده‌اند منافع اقتصادی این مسابقات گاهی کمتر از پیش‌بینی‌های اولیه است. شهرهای میزبان باید هزینه‌های سنگینی برای امنیت، حمل‌ونقل عمومی، مدیریت جمعیت و آماده‌سازی زیرساخت‌ها پرداخت کنند. در حالی که بخش اعظم درآمد حاصل از حق پخش، اسپانسری و فروش بلیت به حساب فیفا واریز می‌شود، دولت‌های محلی و شهرداری‌ها ناچارند میلیاردها دلار برای آماده‌سازی شرایط میزبانی هزینه کنند. به همین دلیل برخی اقتصاددانان معتقدند سود اصلی جام جهانی نصیب فیفا و شرکت‌های تجاری می‌شود و شهرهای میزبان سهم کمتری از این درآمدها دریافت می‌کنند. با این حال مسئولان شهرهای میزبان بر این باورند افزایش گردشگری، معرفی جهانی شهرها و رونق کسب‌وکارهای محلی می‌تواند در بلندمدت آثار مثبتی بر اقتصاد منطقه داشته باشد.

فوتبالی که به یک صنعت جهانی تبدیل شد

جام جهانی ۲۰۲۶ بیش از هر دوره دیگری نشان می‌دهد فوتبال از یک ورزش محبوب فراتر رفته و به صنعتی عظیم تبدیل شده است. صنعتی که در آن شبکه‌های تلویزیونی، اسپانسرها، شرکت‌های هواپیمایی، هتل‌ها و برندهای بین‌المللی به اندازه تیم‌های ملی برای موفقیت مسابقات اهمیت دارند. شاید هنوز میلیون‌ها نفر برای تماشای گل‌ها، مهارت ستاره‌ها و هیجان مسابقات پای تلویزیون بنشینند، اما واقعیت این است که در پشت هر مسابقه، میلیاردها دلار پول در گردش است. جام جهانی امروز دیگر فقط جشن فوتبال نیست؛ یکی از بزرگ‌ترین ماشین‌های اقتصادی جهان است؛ ماشینی که هر چهار سال یک بار روشن می‌شود و سودی تولید می‌کند که بسیاری از صنایع بزرگ جهان نیز به آن غبطه می‌خورند.

جام جهانی

نورافکن در مسیر نوراللهی

بعد از اعلام فهرست نهایی تیم ملی از سوی امیر قلعه‌نویی، باز هم یکی از ستارگان تیم به حالت قهر اردوی تیم ملی را ترک کرد. اتفاقی که پیش‌تر نیز در این تیم توسط احمد نوراللهی با مربیگری امیر قلعه‌نویی رخ داده بود. امید نورافکن پس از اعلام فهرست ۲۶نفره شاید یکی از غیرمنتظره‌ترین غایبان فهرست ایران بود، اما از سوی کادر فنی اعلام شد او در فهرست رزرو جای گرفته و پیش‌بینی می‌شد همراه کاروان تیم ملی به تیخوانا برود؛ حتی تا یک روز قبل از شروع مسابقات هم نورافکن این فرصت را داشت که در صورت مصدومیت یکی از بازیکنان، جای او را در فهرست ایران بگیرد و مسافر جام جهانی ۲۰۲۶ شود، اما پیش از آنکه چنین شانسی به امید رو کند، او خودش را از ماجرای جام جهانی کنار کشید. در دوره قبلی نیز کارلوس کی‌روش که با کودتایی از سوی بزرگان تیم، جایگزین اسکوچیچ شده بود، امید نورافکن را در لحظه آخر خط زد تا این بازیکن که در چهار سال اخیر از بازیکنان آماده لیگ برتر بوده، باز هم با بدشانسی جایی در فهرست نهایی نداشته باشد. این بار اما نورافکن سعی کرد این خط‌خوردن را با رفتاری اعتراض‌گونه به سرمربی تیم ملی نشان دهد. او بدون اعلام و کسب اجازه، اردوی تیم ملی را ترک کرد و به تهران برگشت؛ امری که باعث عصبانیت قلعه‌نویی شد. امیر قلعه‌نویی از بین ۳۱ بازیکن حاضر در اردوی تیم ملی در آنتالیا، روی نام پنج نفر خط قرمز کشید؛ دو نفر از آنها امید نورافکن و کسری طاهری بودند و سه چهره دیگر هم محمد خلیفه، امیرحسین محمودی و هادی حبیبی‌نژاد. خلیفه با توجه به اینکه دروازه‌بان رزرو است، تا پایان کار تیم ملی در جام جهانی این فرصت را دارد که در صورت مصدومیت یکی از گلرها، جانشین او در تیم ایران شود، اما به شکلی معجزه‌آسا، شانس به پدیده جوان پرسپولیس و ستاره باتجربه چادرملو رو کرده است. با توجه به غیبت امید نورافکن، حالا امیرحسین محمودی و حبیبی‌نژاد این شانس را دارند که تا پیش از اولین مسابقه رسمی ایران، در صورت مصدومیت یکی از بازیکن‌ها، جایگزین‌شان شوند. براساس آخرین گزارش بخش پزشکی تیم ملی، روزبه چشمی در کنار مهدی ترابی، محمد محبی و دنیس درگاهی دور از وضعیت آمادگی مطلوب هستند و آسیب‌دیدگی دارند؛ ضمن آنکه باید به مصدومیت اخیر علیرضا جهانبخش هم اشاره کرد. البته کادر پزشکی در تلاش است وضعیت بازیکنان مصدوم ایران را تا اولین مسابقه بهبود ببخشد، اما در اخبار واصله، وضعیت روزبه چشمی و مهدی ترابی به‌گونه‌ای نیست که چندان جای امیدواری داشته باشد. درواقع با اتفاقات پیش‌آمده، شانس درِ خانه حبیبی‌نژاد و امیرحسین محمودی را زده و شاید بتوانند با حضور در ترکیب تیم ملی، میانگین سنی پیرترین تیم جام را هم کاهش دهند.

جدول ۵۳۳۵ طراح: بیژن کورانی

افقی:
۱- بی‌حال- نوعی بیسکوییت ساده- مقاوم و پرطاقت ۲- نیکو- فلزی بسیار نادر با نقطه ذوب بالا- مسابقه پایانی ۳- معروف- محکم و بنیادی- مسابقه اتومبیلرانی در مسیر مستقیم ۴- پایتخت کامبوج- اولین تاریخ‌نگار جهان- نقطه مقابل خیر ۵- میوه‌ای روغنی- فیلمی ساخته سیدنی پولاک با بازی نیکول کیدمن ۶- آهار- مستبد- فرکانس رادیویی ۷- عدد دورقمی- گلوله خمیری- واحد پول ارمنستان ۸- آبله سوختگی- طلایی- مصیبت و گرفتاری ۹- زنی که به جای مادر به کودک شیر دهد- شمارش‌کردن- فریاد مهیب ۱۰- از شناخته‌شده‌ترین فرم‌های موسیقی کلاسیک- از نیروهای سه‌گانه ارتش- شبکه جهانی اطلاعات که از طریق اینترنت قابل دستیابی است ۱۱- ثروتمند معاصر موسی(ع)- سروری ۱۲- قلعه شطرنج- زنان عرب- سردار کارتاژ ۱۳- ریشه- ترساندن عمدی- بعضی ۱۴- از پیامبران بنی‌اسرائیل- فرنگ- رها و آزاد ۱۵- از شرکت‌های خودروساز ژاپنی- دلپذیر- جایز

عمودی:
۱- کاشف میکروب سل- انبوه و متراکم- نگهبان شتران ۲- دریاچه آب شیرین ارمنستان- برخورد- گل شب‌بو ۳- داغ‌داغ- سازگاری- از فروع دین اسلام ۴- سانسورچی- ظرف نوشیدن مایعات- حرف انتخاب ۵- عنصری از گروه گازهای نجیب- آموزشگاه هنری ۶- شهری در غرب فرانسه- مهمترین جشن ایرانی در طول تاریخ- از تیم‌های فوتبال باشگاهی ایتالیا ۷- کلمه پرسش- نویسندگی- همچون طبل غازی، بلندآوازه و میان‌تهی است ۸- از خطرناک‌ترین جانوران دریایی- طعام عروسی- قدرت ۹- پشت سر هم- سیاهی لشکر سینمایی- دیشب ۱۰- اشتباه لفظی یا رفتاری- تحفه‌ها- عصب ۱۱- پرآب‌ترین رودخانه شمال کشور- سازی که از پوست دباغی‌شده بز ساخته می‌شود ۱۲- چهار من تبریز- تجربه‌ها- آسان ۱۳- مدرک- فشرده‌شده- تبدیل مایع به بخار ۱۴- نوعی تحریک پوستی- قهرمان فیلم‌ساز دهنی- نام اختصاری سازمان جهانی کار ۱۵- نوعی دستگاه مخابراتی- از فرزندان آدم و حوا- نشانه جمع

حل سودوکو ۴۳۳۰

۶	۴	۵	۷	۲	۹	۱	۳	۸
۳	۷	۱	۴	۸	۵	۶	۲	۹
۹	۸	۲	۳	۶	۱	۴	۷	۵
۱	۲	۶	۵	۴	۸	۳	۹	۷
۴	۵	۹	۱	۳	۷	۸	۶	۲
۸	۳	۷	۲	۹	۶	۵	۱	۴
۷	۶	۳	۹	۵	۴	۲	۸	۱
۵	۹	۸	۶	۱	۲	۷	۴	۳
۲	۱	۴	۸	۷	۳	۹	۵	۶

۵	۱	۶	۲	۸	۷	۳	۹	۴
۴	۳	۸	۱	۹	۶	۷	۲	۵
۷	۹	۲	۵	۴	۳	۱	۶	۸
۳	۴	۱	۸	۲	۵	۹	۷	۶
۶	۲	۹	۴	۷	۱	۵	۸	۳
۸	۵	۷	۶	۳	۹	۴	۱	۲
۱	۶	۴	۷	۵	۸	۲	۳	۹
۲	۸	۳	۹	۱	۴	۶	۵	۷
۹	۷	۵	۳	۶	۲	۸	۴	۱

حل جدول ۵۳۳۴

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	د	و	ا	■	ف	ا	ر	ا	د	ی	■	ب	ک	س	ل
۲	ی	ا	م	ا	ل	■	ف	ی	ل	ا	د	ل	ف	ی	ا
۳	ا	م	ر	ی	■	م	ا	ن	ا	■	ی	و	ر	ت	■
۴	ز	■	و	د	ی	ع	ه	■	ر	م	و	ز	■	ا	ق
۵	پ	ا	د	ز	ه	ر	■	س	ا	ر	ی	■	م	ر	د
۶	ا	ر	■	■	و	ف	ا	ت	■	س	س	ت	ی	■	س
۷	م	و	ع	و	د	■	م	م	ت	د	■	ب	ر	ا	ی
۸	■	پ	ا	ی	ی	ز	پ	د	ر	س	ا	ل	ا	ر	■
۹	غ	ا	ف	ل	■	ک	ر	ی	ن	■	ع	ت	ب	ا	ت
۱۰	د	■	ی	ا	س	ر	■	د	م	ا	م	■	■	د	ر
۱۱	ا	م	ت	■	ا	ی	ن	ه	■	ط	ا	ق	د	ی	س
۱۲	ر	س	■	پ	ت	ا	س	■	ب	ه	ل	و	ل	■	و
۱۳	■	ح	ص	ا	ر	■	ب	ص	ی	ر	■	ت	و	ک	ل
۱۴	گ	و	ر	ک	ا	ن	ی	ا	ن	■	ن	و	ا	و	ر
۱۵	س	ر	غ	ت	■	م	ت	ف	ا	و	ت	■	ر	ی	ز

سودوکو سخت ۴۳۳۱

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو
۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

				۱	۹			۴
	۹				۷		۶	
۵						۹	۷	
۶					۵		۸	
۱	۷						۴	۶
	۸		۴					۷
	۴	۳						۵
	۶		۵				۲	
۸			۹	۴				

سودوکو ساده ۴۳۳۱

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو
سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۸			۶					
	۶		۲		۸		۳	۱
	۲	۳		۵			۸	
۴		۸	۳					۹
۱								۸
۶					۷	۵		۴
	۸			۶		۱	۹	
۳	۹		۱		۵		۴	
					۴			۶